

ANDRZEJ STRABURZYŃSKI

DELIMITACJA WÓD ARCHIPELAGOWYCH

Wymogi delimitacyjne związane z ustanawianiem wód archipelagowych są relatywnie elastyczne. Pewne wyspiarskie państwa, które mogą uchodzić także za państwa archipelagowe, nie powinny jednak wyznaczać prostych archipelagowych linii podstawowych, gdyż nie mogą dostosować się do ogólnej reguły, aby relacja między obszarami wód a lądem wynosiła co najmniej 1 do 1, chociaż nie więcej niż 9 do 1.

Konwencja Narodów Zjednoczonych o prawie morza z 1982 r. pozwala państwom archipelagowym na zastosowanie systemu tzw. archipelagowych prostych linii podstawowych, łączących zarówno zewnętrzne (skrajne) wyspy, jak i osychające rafy archipelagów. W obrębie takich linii, których zarys nie powinien odbiegać od ogólnej konfiguracji określonego archipelagu, powinny znajdować się jego główne wyspy, czyli bądź to największe, bądź też najważniejsze ze względów administracyjnych (tzw. stołeczne) lub gospodarczych, militarnych, turystycznych itp.

Wypada także odnotować, że długość archipelagowych linii podstawowych nie powinna w zasadzie przekraczać 100 mil morskich, chociaż 3% ich ogólnej liczby może być 125-milowymi liniami. Na szczególne podkreślenie zasługuje jednak wymóg, aby proporcje między obszarami wód archipelagowych objętymi wspomnianymi liniami a lądowymi terytoriami państw archipelagowych, wynosiły co najmniej 1 do 1, ale nie przekraczały relacji 9 do 1.

Należy zatem zaznaczyć, że Federacyjne Stany Mikronezji uchodzą za skrajny przykład takiego wyspiarskiego państwa, które wprawdzie może zostać zaliczone do kategorii archipelagowych państw, ale powinno powstrzymać się od prób ustanowienia wód archipelagowych. Szacuje się bowiem, że powierzchnia akwenów położonych w granicach hipotetycznych wód archipelagowych Federacyjnych Stanów Mikronezji byłaby pięćdziesięciokrotnie większa od powierzchni lądowego terytorium tego państwa¹.

¹H.W. Jayewardene, *The Regime of Islands in International Law*, Dordrecht – Boston 1990, s. 146.

Republika Zielonego Przylądka – mimo swojej oficjalnej nazwy – nie obejmuje w ogóle Zielonego Przylądka, który jest najdalej wysuniętym na zachód skrawkiem kontynentu Afryki i stanowi część lądowego terytorium Republiki Senegalu. Natomiast Republika Zielonego Przylądka, określana dawniej także jako Wyspy Zielonego Przylądka, jest wyłącznie wyspiarskim państwem, którego lądowe terytorium składa się z kilkunastu małych wysp o łącznej powierzchni zaledwie 4031 km². Niemniej, gdy w latach 1975–1977 ustanowiono pierwszy „delimitacyjny archipelag” wspomnianego państwa, okazało się, że powierzchnia akwenów położonych w granicach tego archipelagu wynosiła 50 546 km². Po wewnętrznej stronie archipelagowych linii podstawowych Republiki Zielonego Przylądka znajdowały się więc akweny o powierzchni przeszło dwunastokrotnie większej od powierzchni lądowego terytorium tego państwa².

Wprawdzie w latach 1975–1977 Republika Zielonego Przylądka zgłaszała również roszczenia do 200-milowego morza terytorialnego, ale już od 1 stycznia 1978 r. jego szerokość została ograniczona do 12 mil morskich. Natomiast dopiero na podstawie przyjętej w dniu 10 grudnia 1992 r. ustawy delimitacyjnej Republiki Zielonego Przylądka, dokonano pewnej redukcji wcześniejszych wymiarów „delimitacyjnego archipelagu” tego państwa³. Brak odpowiednich danych nie pozwala jednak na ustalenie, czy relacja między powierzchniami wodnych oraz lądowych komponentów wspomnianego archipelagu pozostaje nadal zbyt wygórowana, czy też jest zbliżona do dopuszczalnego maksimum w tym zakresie, mianowicie 9 do 1.

Republika Mauritiusa była członkiem Grupy Państw Archipelagowych, która powstała po podjęciu prac przygotowawczych do długotrwałych (1973–1982) obrad III Konferencji prawa morza. Jednak już w początkowej fazie wspomnianych obrad pojawiły się poważne wątpliwości, czy Republika Mauritiusa powinna być uważana za państwo archipelagowe, bowiem odległości między różnymi jej wyspami znacznie przekraczają 125 mil morskich. Na przykład odległość między wyspą Mauritius a wyspą Agalega wynosi aż 580 mil, wyspa Rodriguez zaś jest oddalona o około 350 mil od wyspy Mauritius. W konsekwencji niemożliwe okazało się zachowanie relacji 9 do 1 między powierzchnią hipotetyczną wód archipelagowych Republiki Mauritiusa a powierzchnią jej lądowego terytorium⁴.

Uznanie wspomnianej relacji za nieprzekraczalne maksimum przy tworzeniu „delimitacyjnych archipelagów” sprawiło, że Republika Mauritiusa nie podpisała Konwencji Narodów Zjednoczonych o prawie morza, chociaż

²J.A. Roach, R.W. Smith, *United States Responses to Excessive Maritime Claims*, Boston 1996, s. 215.

³Zob. United Nations, Division for Ocean Affairs and the Law of the Sea, Office of Legal Affairs, *The Law of the Sea, Current Developments in State Practice*, No. IV, New York 1995, s. 34–40.

⁴A. Gayan, *Mauritius and the law of the sea*, *Revue iranienne des relations internationales*, 1978, s. 221.

w 1994 r. zdecydowała się na przystąpienie do tej konwencji. Wydaje się zatem, że Republika ta zrezygnowała ze swoich wcześniejszych archipelagowych aspiracji, czyli uważa się już tylko za państwo wyspiarskie.

Wprawdzie dopiero w 1996 roku przeważająca większość dawnych indonezyjskich wód wewnętrznych została przekształcona w *sensu stricto* archipelagowe wody, ale wdawanie się w szczegółowe rozważania na ten temat wykraczałoby poza przedmiotowy zakres tego opracowania. Wypada natomiast odnotować, że relacja między wodnymi a lądowymi komponentami Archipelagu Indonezyjskiego może uchodzić za niepokojącą, ponieważ wynosi około 1,6 do 1. Skoro jednak powierzchnia lądowego terytorium Indonezji wynosi około 1,9 mln km², to łącznie powierzchnia indonezyjskich wód wewnętrznych (zatok, ujścia rzek oraz wody portowe) oraz wód archipelagowych wynosi przeszło 3 mln km².

Dla porównania warto także zaznaczyć, że znacznie mniejsza jest powierzchnia Morza Karaibskiego (2,7 mln km²), na którym znajdują się już „delimitacyjne archipelagi” czterech państw: Antigui i Barbudy (od 1982 r.), Jamajki (od 1996 r.), Saint Vincent i Grenadyn (od 1983 r.) oraz Trynidadu i Tobago (od 1986 r.). Zważywszy zaś na to, że tylko w pierwszym ze wspomnianych archipelagów relacja między jego wodami i lądowymi komponentami jest znaczna (około 6,6 do 1), wypada również odnotować, iż tzw. specyfika Regionu Karaibskiego polega przede wszystkim na samej możliwości ustanawiania tzw. delimitacyjnych archipelagów przez pewne spośród „nieoceanicznych państw wyspiarskich”, które spełniają wymogi delimitacyjne, przewidziane w Konwencji o prawie morza. Nie znaczy to oczywiście, że taka możliwość istnieje w przypadku każdego z wyspiarskich państw Regionu Karaibskiego, ale na ten temat będzie mowa później.

Tuvalu jest wprawdzie położone w oceanicznym regionie, mianowicie w południowo-zachodniej części Pacyfiku, ale obecnie może uchodzić za skrajny przykład małego wyspiarskiego państwa, które już ustanowiło swój „delimitacyjny archipelag”⁵. Na ogół podaje się bowiem, że powierzchnia lądowego terytorium Tuvalu wynosi zaledwie 26 km². Wydawać się zatem może, że nawet wówczas, gdyby relacja między powierzchniami wodnych oraz lądowych komponentów wspomnianego archipelagu dorównywała maksymalnej, czyli wynosiła 9 do 1, wody archipelagowe Tuvalu powinny mierzyć tylko 234 km².

Należy zaznaczyć, że Konwencja Narodów Zjednoczonych o prawie morza pozwala na dodanie do powierzchni lądowego terytorium archipelagowego państwa także powierzchni wód znajdujących się w obrębie atoli (art. 47, pkt 7). Możliwość dokonania takiej manipulacji delimitacyjnej ma szczególnie istotne znaczenie dla Tuvalu, którego zwierzchnictwu terytorialnemu podlega 9 atoli,

⁵Zob. United Nations, Division for Ocean Affairs and the Law of the Sea, Office of Legal Affairs, *The Law of the Sea, Practice of Archipelagic States*, New York 1992, s. 124–130.

czyli raf koralowych o tzw. pierścieniowatym kształcie. Jeżeli bowiem, jak podaje się w pewnych opracowaniach geograficznych, powierzchnia tzw. lagunowych wód Tuvalu wynosi około 1,3 mln km², to wspomniane państwo może mieć największy w Oceanii „archipelag delimitacyjny”.

Brak jest jednak dokładnych danych, jakie są rzeczywiste rozmiary tego rodzaju archipelagu Papui – Nowej Gwineii. Na ogół podaje się bowiem tylko, że relacja między wodnymi komponentami tego archipelagu wynosi zaledwie 1,3 do 1, czyli jest zbliżona do tzw. minimum archipelagowego. Skoro więc powierzchnia ściśle pojętego (bez tzw. lagunowych wód) lądowego terytorium Papui – Nowej Gwineii wynosi około 462 tys km², to na pozór może wydawać się, że powierzchnia archipelagowych wód tego państwa wynosi około 600 tys km².

Jeżeli chodzi o inne manipulacje delimitacyjne związane z ustanawianiem wód archipelagowych, to możliwość dokonywania tych manipulacji ułatwia w znacznej mierze zamieszczona w Konwencji Narodów Zjednoczonych o prawie morza (art. 46, lit. a) definicja archipelagowego państwa. Brzmi ona następująco: *Archipelagowe państwo oznacza państwo, które w całości składa się z jednego lub wielu archipelagów oraz może obejmować inne wyspy.*

Jak więc widać, archipelagowe państwo nie musi **w całości**, czyli wyłącznie, składać się z archipelagów, gdyż pozostałą część jego terytorium mogą stanowić **inne wyspy**. W konsekwencji, przy manipulacjach delimitacyjnych związanych z tworzeniem „prawnomiędzynarodowych archipelagów”, możliwe okazuje się również pominięcie pewnych spośród **innych wysp** podlegających zwierzchnictwu terytorialnemu państwa archipelagowego.

Z kolei odmienne traktowanie **innych wysp** niż samych „delimitacyjnych archipelagów” sprowadza się do dalszego stosowania tradycyjnej reguły, że każda spośród takich wysp powinna mieć własne morze terytorialne. Zważywszy, że jego maksymalna, dopuszczalna szerokość wynosi 12 mil morskich, łatwo można obliczyć, iż otoczenie najbardziej nawet miniaturowej wysepki (np. wierzchołka rafy koralowej) 12-milowym pasem morza terytorialnego sprawia, że jego powierzchnia wynosi około 452 mile morskie², czyli około 1550 km². Pozostawienie pewnych wysepek lub wysp poza obrębem „delimitacyjnego archipelagu” nie stanowi więc szczególnie dotkliwego ograniczenia ekspansji terytorialnej archipelagowych państw. Ponadto każde nadbrzeżne, a więc także archipelagowe, państwo sprawujące zwierzchnictwo terytorialne nad odosobnioną wyspą oceaniczną może, jeżeli tylko pozwala na to jego położenie geograficzne, dokonać jurysdykcyjnej ekspansji na akweny przyległe do takiej wyspy w drodze ustanowienia tam 200-milowej wyłącznej strefy ekonomicznej. W konsekwencji powierzchnia wspomnianej strefy wokół miniaturowej wysepki może wynosić 125 600 mil morskich², czyli 430 800 km². Dla porównania należy odnotować, że powierzchnia Morza Bałtyckiego wynosi 415 tys km².

Dążenia do przestrzegania wymogów delimitacyjnych, czyli przede wszystkim maksymalnej (9 do 1) lub minimalnej (1 do 1) relacji między powierzchnią wód archipelagowych a powierzchnią lądowych komponentów archipelagu, można uważać za podstawową przyczynę ograniczenia liczby wysp zaliczanych do pewnych spośród „delimitacyjnych archipelagów”. Z reguły bowiem poza ich granicami pozostawia się odosobnione wyspy oceaniczne. W każdym jednak wypadku najchętniej wybiera się w tym celu takie wyspy, które bądź to nie nadają się do zasiedlenia, bądź też nie mają istotnego znaczenia gospodarczego lub militarnego.

Na uwagę zasługuje zatem fakt, że rozwiązanie polegające na odmiennym potraktowaniu samych archipelagów oraz znaczenia oddalonej od nich wyspy zastosowało już w latach 1977–1981 Fidżi. Poza granicami dwóch „delimitacyjnych archipelagów” tego państwa pozostawiono bowiem podlegającą jego zwierzchnictwu terytorialnemu wyspę Theva-I-Ra (czasem określaną także jako Cerva-I-Ra)⁶.

Dawna nazwa wspomnianej wyspy, Conway Reef, może skłaniać do przekonania, że jest to tylko rafa koralowa. Wypada jednak także uwzględnić opinię, że „wyspy dostatecznie duże do zasiedlenia mogą rozrosnąć się jako osady szczątków koralu z nawietrznej równi rafowej”⁷, czyli platformy położonej po lagunowej stronie rafy koralowej. Wydaje się zatem, że nawet najmniejsze spośród wyspiarskich państw świata, Nauru (21 km²), które ponadto uchodzi za jedyne w Oceanii tzw. jednowyspowe państwo, może w rzeczywistości okazać się „kilkuwyspowe”. Warto także zaznaczyć, że nigdy nie zdołano ustalić, jaka liczba centymetrów lub metrów kwadratowych pozwala na odróżnienie miniaturowej wysepki od wierzchołka rafy koralowej lub skały, znajdującego się stale nad powierzchnią otaczających go wód.

Jeżeli chodzi o dwa wspomniane już „delimitacyjne archipelagi” Fidżi, to pierwszy z nich obejmuje zarówno główną wyspę tego państwa, mianowicie Viti Levu (10 388 km²), jak i wiele mniejszych wysp. Dokładna relacja między powierzchnią wód tego archipelagu a powierzchnią jego lądowych komponentów nie została wprawdzie poznana, ale zapewne jest znacznie mniejsza niż dopuszczalne maksimum w tym zakresie, czyli 9 do 1. W wypadku drugiego „delimitacyjnego archipelagu” Fidżi, odpowiednia relacja wynosi zaledwie 1,1 do 1, czyli jest zbliżona do minimalnej⁸. Można więc przyjąć, że praktyka Fidżi stanowi przykład zastosowania rozwiązań zgodnych z podstawowymi wymogami delimitacyjnymi, przewidzianymi w Konwencji Narodów Zjednoczonych o prawie morza.

⁶ Zob. np. G. Francalanci, T. Scovazzi (red.), *Lines in the Sea*, Dordrecht – Boston 1994, s. 108–109 oraz United Nations, Division for Ocean Affairs and the Law of the Sea, *The Law of the Sea, Baselines: National Legislation with Illustrative Maps*, New York 1994, s. 157–161.

⁷ H.V. Thurman, *Zarys oceanologii*, Gdańsk 1982, s. 116.

⁸ J.R.V. Prescott, *The Maritime Political Boundaries of the World*, New York 1985, s. 186.

O ile wszystkie europejskie państwa wyspiarskie mogłyby ustanowić tylko tzw. substandardowe archipelagi delimitacyjne, czyli takie, w których relacja między wodami a lądowymi komponentami takich archipelagów jest niższa niż 1 do 1, o tyle wspomniany już Region Karaibski uchodzi za wyjątek od reguły, że Ameryce Łacińskiej brak jest państw, którym można przypisać status archipelagowych państw⁹. Wiadomo jednak, że największe w tym regionie państwo, mianowicie Republika Kuby, nie może zostać uznane za archipelagowe, mimo swej tzw. wielowyspowości, czyli sprawowania zwierzchnictwa terytorialnego nad przeszło tysiącem wysp. Wystarczy bowiem spojrzeć na mapę, aby dojść do wniosku, że akweny położone między kubańskimi wyspami są znacznie mniejsze niż główna wyspa Republiki Kuby, czyli Kuba. Ponadto jeżeli zwróci się uwagę na wymóg uwzględniania głównej wyspy przy delimitacji wód archipelagowych, to okaże się również, iż nawet takie grupy kubańskich wysp, którym nadano miano archipelagów (np. Archipelag Canarreos na Morzu Karaibskim lub Archipelag Sabana na Oceanie Atlantyckim) nie powinny zostać otoczone archipelagowymi liniami podstawowymi i w konsekwencji – mieć własnych wód archipelagowych.

Na uwagę zasługuje fakt, że w pewnych wyspiarskich państwach, których główne wyspy są znacznie mniejsze niż Kuba¹⁰, od dawna podejmowano próby tworzenia „delimitacyjnych archipelagów” w celu włączenia do morskich terytoriów tych państw wszystkich akwenów położonych między grupami wysp uważanych za tego rodzaju archipelagi. Dotyczy to przede wszystkim niepodległych od 7 lipca 1978 r. Wysp Salomona. O ile bowiem jeszcze wydana 21 grudnia 1978 r. Ustawa o delimitacji wód morskich przewidywała utworzenie trzech „delimitacyjnych archipelagów” Wysp Salomona, o tyle już Deklaracja o Archipelagach Wysp Salomona z 20 kwietnia 1979 r. ustanowiła pięć tego rodzaju archipelagów¹¹. Zważywszy zaś na to, że główną wyspą wspomnianego państwa jest Guadalcanal¹², należy odnotować, iż została ona – wraz z trzynastoma innymi wyspami – zaliczona do pierwszego spośród jego „delimitacyjnych archipelagów”, mianowicie *Main Group Archipelago*.

Warto także zaznaczyć, że w granicach czterech dalszych „delimitacyjnych archipelagów” Wysp Salomona znalazły się wszystkie pozostałe wyspy podlegające zwierzchnictwu terytorialnemu wspomnianego państwa. Żadna

⁹United Nations, Division for Ocean Affairs and the Law of the Sea, Office of Legal Affairs, *The Law of the Sea, Practice of States at the Time of Entry into Force of the United Nations Convention on the Law of the Sea*, New York 1994, s. 175.

¹⁰Wyspa Kuba (107,8 tys km²) stanowi największy komponent lądowego terytorium Republiki Kuby. Ogólna powierzchnia tego terytorium wynosi bowiem 114,5 tys km².

¹¹United Nations, Division for Ocean Affairs and the Law of the Sea, Office of Legal Affairs, *The Law of the Sea, Practice of Archipelagic States*, New York 1992, s. 105–108.

¹²Powierzchnia Guadalcanal wynosi 6470 km². Jeżeli natomiast chodzi o ogólną powierzchnię Wysp Salomona, to istnieją w tym zakresie rozbieżne dane w granicach od 27,5 tys km² do 29,7 tys km². Wynika to zapewne z tej przyczyny, że lądowe terytorium Wysp Salomona obejmuje – oprócz kilku dużych wysp – także kilkadziesiąt mniejszych wysp oraz ogromną liczbę miniaturowych wysepek.

z tych wysp nie należy bowiem do kategorii odosobnionych (samotnych) wysp oceanicznych, czyli nie jest na tyle oddalona od grup wysp zaliczanych do „delimitacyjnych archipelagów”, aby nie mogła uchodzić za komponent pewnego spośród tego rodzaju archipelagów.

Położona na południe od Zwrotnika Raka japońska wyspa Okino-Tori-shima stanowi zapewne skrajny przykład odosobnionej wyspy oceanicznej. Nawet jeśli założy się, że prawie wszystkie spośród około 3500 wysp japońskich można podzielić na trzy „delimitacyjne archipelagi”¹³, to za nieprawdopodobne należy uznać dokonanie takich manipulacji delimitacyjnych, które sprawią, iż w granicach tego rodzaju hipotetycznych archipelagów znajdzie się każda wyspa podlegająca zwierzchnictwu terytorialnemu Japonii. Oprócz wspomnianej już wyspy Okino-Tori-shima, istnieją bowiem jeszcze inne japońskie wyspy, które należą do kategorii odosobnionych wysp oceanicznych (np. Lot's Wife oraz Okino-Daito-jma).

Powyższy wywód nie oznacza, że najdłużej istniejące wyspiarskie państwo świata, mianowicie Japonia, zamierza wkrótce uznać się za państwo archipelagowe. Zawsze jednak należy odróżnić to, co wydaje się nieprawdopodobne od tego, co jest niemożliwe. O ile bowiem położenie geograficzne Republiki Kuby uniemożliwia w ogóle tworzenie takich „delimitacyjnych archipelagów”, które byłyby zgodne z Konwencją o prawie morza, o tyle położenie geograficzne Japonii pozwala na to, chociaż nowo powstałe archipelagi nie obejmą wszystkich wysp japońskich.

Już w 1984 r. status państwa archipelagowego przypisała sobie Republika Wysp Marshalla, chociaż wówczas była jeszcze (do uzyskania niepodległości w dniu 21 października 1986 r.) autonomicznym terytorium stowarzyszonym z USA. Należy zatem odnotować, że artykuły 305 i 306 Konwencji Narodów Zjednoczonych o prawie morza pozwalają na uczestnictwo w niej autonomicznych terytoriów stowarzyszonych oraz terytoriów samorządnych. Od 1996 r. stroną tej konwencji są bowiem Wyspy Cooka, które nadal pozostają autonomicznym terytorium stowarzyszonym z Nową Zelandią.

Niezależnie od możliwości skorzystania przez Wyspy Cooka z uprawnień archipelagowego państwa, należy uwzględnić komplikacje związane z próbą utworzenia odpowiednich „delimitacyjnych archipelagów”. Wydaje się bowiem, że stosowany w geograficznych celach podział na Północne Wyspy Cooka oraz Południowe Wyspy Cooka może okazać się niewystarczający dla dokonania takich manipulacji delimitacyjnych, które doprowadzą do zachowania właściwych relacji między wodnymi a lądowymi komponentami wspomnianych archipelagów. W konsekwencji prawdopodobne rozwiązanie może polegać na wyodrębnieniu głównej grupy wysp pochodzenia wulkanicznego, jak np. największa z nich, Raratonga (81 km²), oraz czterech atoli koralowych, czyli

¹³B. Kwiatkowska, E.R. Agoes, *Archipelagic Waters Regime in the Light of the 1982 UNCLOS and State Practice*, Bandung 1991, s. 7.

Aituaki, Manhiki, Pukapuka i Tongareva. Zważywszy zaś na to, że już w 1978 r. Wyspy Salomona ustanowiły pięć „delimitacyjnych archipelagów”, trudno chyba wykluczyć możliwość zastosowania podobnego rozwiązania przez Wyspy Cooka.

Mało prawdopodobne wydaje się natomiast dokonanie podobnych manipulacji przez Republikę Kiribatii, która już od 1983 r. uważa się za archipelagowe państwo pozbawione możliwości pełnej realizacji prawa do ustanowienia wód archipelagowych. Wypada bowiem zaznaczyć, że odległość między największymi wyspami Republiki Kiribatii, mianowicie Kirmantii (388 km²) a małą wyspą Tarawą (35 km²), na której położona jest stolica tego państwa, mianowicie Bairiki, przekracza 3 tys km². W konsekwencji nierealne wydaje się zachowanie tzw. maksimum archipelagowego, czyli relacji 9 do 1 w obrębie hipotetycznych delimitacyjnych archipelagów wspomnianego państwa.

Dotychczas (według stanu z 31 marca 2004 r.) oficjalnie status archipelagowych państw przypisały sobie następujące państwa: Antigua i Barbuda, Bahamy, Fidżi, Filipiny, Indonezja, Jamajka, Kiribati, Komory, Malediwy, Papua – Nowa Gwinea, Saint Vincent i Grenadyny, Seszele, Wyspy Marszala, Wyspy Salomona, Wyspy Św. Tomasza i Książęca, Wyspy Zielonego Przylądka, Trynidad i Tobago, Tuvalu, oraz Vanuatu. Niektóre spośród tych państw, np. wspomniane już Kiribati, nie próbowały jeszcze dokonać manipulacji delimitacyjnych związanych z faktycznym ustanowieniem wód archipelagowych. Trudno zatem ustalić, czy tego rodzaju manipulacje – a jeżeli tak, to w jakim stopniu – mogłyby stanowić rażące naruszenie odpowiednich postanowień Konwencji Narodów Zjednoczonych o prawie morza.

DELIMITATION OF ARCHIPELAGIC WATERS (Summary)

The delimitation requirements for establishing archipelagic waters are relatively elastic. However, some island States, which could also be considered archipelagic States are prevented from drawing straight archipelagic baselines because they fall meet the rule that the ratio of water to land is between 1 to 1 and 9 to 1.